

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI, ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . . . 5 frt. — kr.
Félévre . . . . . 2 frt 50 kr.
Negyedévre . . . . . 1 frt 25 kr.

Egyes szám ára 10 kr.

MEGJELENIK

hetenként egyszer, vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG:

Selyem utca, 202 szám hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Kéziratok nem adának vissza.

KIADÓHIVATAL:

Szikes Antal könyvnyomdája, hova az előfizetési pénzek, hirdetések és minden a kiadóhivatalt érdeklő közlemények küldendők.

„Nyiltér”ben egy sor közlés díja 10 kr.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

Egyes szám kapható Szikes Antal könyvkereskedésében.

Kereskedő ifjuságunk.

Hogy a kereskedelem mily fontos tényezője a nemzetek jólétének, azt minden gondolkodó ember jól tudja; és mégis évtizedeknek kellett elmúlniok, míg nálunk az alkotmányos élet újraébredése után a kereskedelmi érdekek az őket megillető méltóságban kezdtek részesülni. Az összes szakoktatást tekintve, a kereskedelmi oktatás volt az utolsó a szervezésben s még ma is nem sok a kereskedelmi szakiskolák száma.

Igaz, hogy a kereskedelem nem az a foglalkozás, a mit iskolában lehetne megtanulni, lévén az a legnagyobb mérvben gyakorlati, a hol nem a doktrinér elvek, hanem a siker a legfőbb kriterium; de azt tagadni nem lehet, hogy egy nemzet egységes, helyes, nemzeti alapokra fektetett kereskedelmének az irányt mégis csak az egységes, helyes szakoktatás adja meg.

Az is igaz, hogy valamely nemzet kereskedelmi jellegű legelső sorban annak geográfiai kedvező helyzete adja meg; ezt legjobban bizonyítja a par excellence kereskedő nemzetek példája, mint pl. az ókorban a phoeniciaiak, az újkorban pedig az angol és holland nép; de az bizonyos, hogy a kellő szakképzettség jelentékeny lendületet képes adni a kereskedelemnek minden népnél bármilyen földrajzi fekvés mellett is. Lám a maroknyi zsidóság a világ minden zugában sikerrel űzi a kereskedést, ha még oly kedvezőtlen földrajzi viszonyok közt van is, mert a természeti hajlamot korán fejlesztő már a

zsenge ifjubar is. De tanúságot tesz a mondatok igazságáról az is, hogy a nemzetek manap jobban vagy kevésbé, de mind űzik a kereskedelmet, s el lehet mondani, hogy mindegyik annyiival nagyobb sikerrel, mennyivel öntudatosabban szervezte kereskedelmi szakoktatását.

Magyarország az ő kontinentális fekvésével éppen nem dicsekedhetik azzal, hogy a kereskedelemre a természettől valami nagyon alkalmas volna, hanem azért a keletnek és nyugatnak összekötője lévén, még sokkal jobban fejlesztheti ki kereskedelmét, a hogy az ma van kifejlődve. Ehhez két út vezet biztosan, az egyik az, hogy a kereskedő ifjuság megkapja a kellő szakképzettséget, a másik pedig az, hogy a kereskedő osztály maga is fejlessze ugy a testületi szellemet, mint okos önképzés útján bővítsé szakismereteit.

Reméljük, hogy azt nem fogja tőlünk senki zokogni venni, ha az egyesek ügyességének s műveltségének elismerése mellett őszintén kimondjuk, hogy mostani kereskedő osztályunk, különösen a vidéken, nem áll éppen kivétel nélkül a szakképzés azon magaslatán, a mit tőle azon fontosságánál, s társadalmi szép állásánál fogva, a melyet elfoglal, várni lehetne. De sietünk utána tenni, hogy ez eddigi politikai viszonyainknál fogva másképp nem is lehetett. Csak ezután változzék meg a helyzet.

Eddig a kereskedő pályára menő ifjutól nem követeltetett több előtanulmány, mint legfeljebb egy-két középiskolai osztály végzése, ak-

kor bevételet az üzletbe s néhány év múlva mint kész kereskedő került ki főnöke üzletéből. A nagykereskedőt pedig üzlete sikere tette azzá. De itt is meg kell jegyeznünk, hogy a nagykereskedők rendszeren a külföldről kerültek ki, vagy ha egyik-másik belföldi születésű volt is, kisebb gondja is nagyobb volt annál, hogy a nemzeti nyelvére s általában a nemzeti érdekekre a legesekélyebb tekintettel is lett volna. A nagyobb kereskedelmi házaknál, továbbá a pénz- és ipari vállalatoknál, a közlekedési üzletekben, rendszeren idegen származásuk kezében voltak a legelőkelőbb és igen jövedelmező állások.

Mert mi tagadás benne, közép és felső kereskedő iskoláink nem voltak.

Csak a legújabb időben fektet rá közoktatási kormányunk nagy súlyt, hogy az ilyen intézetek minél szélesebb körben terjesszék a szakképzettséget és ahhoz képest az ország több nagyvárosában vagy állami költségen, vagy csak az állam segélyezésével több ily szakiskolát állított.

Ez intézeteknek lesz feladata megteremteni a magyar kereskedelmi osztályt, oly formán, hogy az egyfelől nemzeti műveltségével minden ízében magyar legyen, másfelől szakképzettségével a magyar nemzeti anyagi érdekeket is öntudatosan fejlessze.

De azon kereskedő ifjuságról is gondoskodni kell, a mely már ezen intézeteknek nem veheti hasznát, értjük azon ifjuságot, a mely már pályáján van; erről pedig legjobban gondoskod-

TÁRCSA.

Kondorosi tárczalevél.

Nem lesz hiszem érdektelen e lapok t. olvasói előtt, ha kis községünk történetéről, bár erre nem igen hivatott tollal is, koronként értesülést nyer,*) igaz nem igen akad nállunk kikürtölni való, de mert úgy is „szájra kapott” a világ, nem hallgatjuk el a történet rossz mellett többé a jót sem.

Kezdjük hát elől: azon már túlestünk, hogy Peczkó Sándor csizmadia collegáját egy fordító fával meg gondolatlanul a masvilágra expedialta, — de azóta nem is történt itt semmi ily borzalmas eset, ha csak a falusi ifjuság azon merényletét nem említem fel, hogy a napokban mulatni Bánomba rándultak, Bánomba igenis. Nem tudom, hogy tudják-e a tisztelt olvasók, hol fekszik Bánom . . . de nem lévén czéлом földrajzi értekezést írni, én bizony nem bánom, akár hol esik is Bánom; hanem „nem bánomból lesz a bánom” s így megesezt rajtam is, meg az exkurziót arangirozott ifjuságon is, hogy megbántuk a bánomi kirandulást, ok a nyert ősi vendégszeretet folytán haza jövet elázva bobiskoltan, én pedig az inscenirozott „muritól” megfosztottan, Eddig még Bánom boráról nem volt híres. de mióta attól a hallgatagságukból vidorá átalakított társaság meg utirajzait is kiadá; a felvillanyozó jó borok közzé sorozható bátran és igazsággal, tanu reá a kirandulokon kívül, a bortól megnevésített orosházi országot is. (Ne tessék félreérteni, csak a fuvaros 10 literes kulacsa volt rosszul bedugaszolva.)

Alig pihente ki mámorát a helység „vig ifjusága” s már is igénybe lett véve ereje újra és tegnapelőtt a községi bíró ur tapasztalt szivessége folytán nyert meghívó nyomán, egy ma már kellemes emlékekkel áttánczolt igazi magyaros lakodalom által, melyről hírt adni fogtam főleg kezembe a tollat. Eme minden íz-

*) Szívesen vesszük. Szerk.

ben magyaros, a szokott vendégszeretetet sokszorosan előtűntető ünnepely, hű leírása avatottabb embert kívánna, de a közszeretettel működő tiszteletes ur tegnap „avatván”, nekem kellett arra gyenge tehetségem dacára is elszánnom magamat.

Folyó hó 14-én délután vezette oltárhoz dr. Hajas József szarvasi előnyösen ösmert ifju, jelenleg püspök-ladányi ügyvéd bájos menyasszonyát, Dérczy Ilon kisasszonyt, a köztiszteletben álló községi bíró ur kedves leányát a kondorosi rom. kath. csinos és ez esküvőre élő virágokkal izlésesen feldisített kápolnában* szól az újdonsági referádám.

Óriási hosszú kocsisor robogott délután 6 órakor a község főutcáján, felleget vert porból kibontakozva a templom elé, elhozva a környék és szomszédos városok meghívott intelligentiáját, és szép leányainak „crémjét”, kik mindannyian őszinte jó kívánságokkal megáldani ohajták az ifju pár által megkötendő új frigyét; megvallom ily impozáns menetet rég láttam, mert a fényesen öltözött bájos ara kíséretében, oly elragadóan szép nyoszolyó lányok, — külön feljegyzést érdemlő „toilettú” nők és szép asszonyok jelentek meg hogy bátran s minden nagyítás nélkül merem felelősség mellett állítani, hogy az egész világon nincsen párja szépségben a magyar nőknek!

Ott láttam — bocsánat, ha valakit a bűbájtól elvakítottan kifeledek — mert én is ember vagyok s a megigézésre beteges állapottal is még eléggé fiatal. A családi nászt ülő ifju páron kívül a négy s egymással szépségben vetelkedő Szenes nővért, a kedves Kuczay Lujza és a szende Paál Nellike mellett, kik mindannyian mint nyoszolyó lányok szerepeltek, ott voltak a szerettét örömapa iránti érdeklődésből a köztiszteletben álló nagyságos Geiszt család itt időző nő tagjai, Zlinszky és Fejér nővérek. Füleky Lujza és Dérczy Rózsika kisasszonyok, — Szlovák Jenőné, Bárány Ferenczné, dr. Szlovák Pálné, Serkédi Sándorné, Deim Jánosné, Bakay Gézané, Dérczy Péterné, Balla Sán-

dorné, Merza Martonné, Pethe Józsefné és özv. Ribianszky né menyecskék, s az örömtől megifjodott nagyanyán kívül Szenes Elekné, Zlinszky Istvánné, özv. Pálné és Fejér Sándorné urnők.

A szokott egyházi szertartás által megpecsételt frigyre, főtiszt. Szirmay Árpád szarvasi plébános ur tőle megszokott szép beszéddel adá őszinte szívből eredő áldását, s a társaság a felvonulási rendben kocsizott vissza a pusztai házhoz, hol a legigazabban szerető édes anya várta édesen boldogító örömmel karjaiba vissza kedves szeretett leányát és a mai nap által kapott új gyermekét, kiknek életükre felhőtlen boldogságot kívánni e helyen is édes kötelességemnek tartom.

Node most jött csak a „hadd el hadd” — képzelték magatokat kedves olvasóim a mesék — tündérmesék országába . . . valóságos „Eldorádó”. Izletes ételek, szebbnél szebb sütemények, torták, kitűnő borok alatt görnyedező asztalok . . . andalító zene . . . csabítóan gyönyörű nők . . . deli ifjak s ősiességű arcú férfiak, oly kellemesen tarkázott szép társaság, felvillanyozott kedély, vig mulatság, kitoró kedv, pártatlan menetű tánc, légben ölelkező suttogás, őszinte és pajkos vallomás, megértett szembeszéd, csalfa ingerkedés, édes megértés, boldogságot ígérő s még fél-tékenyen őrzött szerelem oly megrészegítővé tevék a fejet, oly fogékonyá a szívet, hogy örökké s feledhetlenül bevészte magát az est, mindazon résztvevők emlékébe, kik a korán elérkezett reggel a szíves családtól jó kívánataink megegyezési tolmácsolása után haza nyugodni tértünk. Vannak közöttünk sokan, kik ma is édesen merengenek ez átalmodott éj által alkotott varazsképek között; de én prózai (mert már nős vagyok) ember lévén inkább annak csak halvány vázolására valalkoztam, s maradok a jövő viszontlátásig is.

SENKI.

hatni akké, hogy főnökeik vezessék az önkép-zés útjára.

Mert a magyar kereskedelmi ifjuságnak igen nagy feladat jutott osztályrészül. Töle nemcsak azt várjuk, hogy a magyarországi kereskedelmet tegye valóban magyarrá is, s hogy a hazai forgalmat úgy a maga javára, mint a magyar nemzeti kultúra általános hasznára emelje, ezeffelül még az a feladat is vár reájuk, hogy a magyar ipar terjesztője s ez által fejlesztője legyen.

Hasztalanul beszélünk mi országszerte a magyar ipar ipar fejlesztéséről és terjesztéséről, ha a magyar kereskedő osztály s legfőképpen az ifjabb generáció nem ismeri fel hivatását s a magyar ipar terjesztését nem tüzi legelső feladatai közé, minden munka, minden fáradság hiabavalónak fog bebizonyodni. Ezért nem szününk meg a közfigyelmet újra és újra a kereskedelmi szakiskolákra felhívni, továbbá kereskedőinket és kereskedő ifjainkat imént említett nemzeti hivatásukra figyelmeztetni.

A fegyelmzés kezelése az iparostanonczokkal szemben.*)

Zsenge korát élő s esekély multtal bíró, de a jövőben bizonyára szép reményekre jogosító ipariskolánk egy újabb tanévének végpontján állunk.

Elfáradt vándorként leülünk e határköre s visszapillantva fáradozásaink tárgyára — iparostanonczaink szellemi képzettségére — jól esik látnunk, hogy a kitűzött cél felé haladva, ismét egy nagy lépést tettünk előre.

S ha a vándor lelkét egy ilyen öntudat képes nyugodtá tenni, s elfelejtetni vele, hogy útjában hány kő sértette meg lábát, hány tövis karcolta véresre arcát s tépte meg ruháját: mi, a nevelés rögös útján vándorlók önzőbbek legyünk-e? Éles kövei, szurós tövissei vannak az élet minden pályájának. Fájó sebzéseiket azonban a lelkiismerettel teljesített munka öntudata vajmi hamar behegeszti.

S vajlon a tanítás terén hol ütközik lábunk legtöbbször illy kőbe? Bizonyára ott és akkor, a mikor fegyelmzésünk kell.

A midőn a társadalom különféle rétegeiben nevelkedett s nevelkedő, különféle képzettséggel, lelkülettel, sőt jó szándékunk iránti különféle meggyőződéssel is bíró 70-80 iparostanoncz képezi iskolánk tanuló seregét: természetes, hogy tanításunknak csak úgy lehet eredménye, ha — mint bármely iskolában is, de itt különösen — a fegyelmzés a legesekélyebb részletekre kihatva a legnagyobb következetességgel végrehajtva lesz.

Hogy a fegyelmzés alatt nem okvetlen büntetés

*) A szarvasi ipariskolai értesítőből. Szerk.

értendő, azt fejtgetnem talán felesleges, habár tanítás nem foglalkozó emberek nagyon sokszor így értelmezik ezen szó jelentőségét. Nem okvetlen büntetést jelent a fegyelmzés. Fegyelmzésünk akkor is, midőn egy merő tekintettel adjuk tudára tanítványunknak, hogy helytelen magaviseletét nincs szándékunk tőni; midőn szelid szóval kérés alakjában követeljük tőle, hogy szavainkra figyeljen, vagy a esendet ne háborgassa; midőn a nélkül, hogy tanítási tárgyunk magyarázatát félbeszakítanók, lassankint feléje közeledünk s így egyszerű közlletünkkel akadályozzuk meg további rendetlenkedését; s csak midőn a fegyelmzésnek száz meg száz ilyen s ehhez hasonló eszköze bizonyul elégtelennek, akkor nyulunk az erősebb fegyelmzési eszközökhöz.

Eme rövid kitérés után nézzük, hogyan tanácsos kezelni a fegyelmzést az iparostanonczokkal szemben, hogy tanításunk eredménye minden oldalról biztosítva legyen?

Első s főkélléke az, hogy legyen a fegyelmzés családias, a jóakarattal s szeretettel jellegét magán viselő.

Hiába tagadók — hiszen idegenek jobban észre veszik, mint mi magunk — hogy iparunk a társadalom mostoha gyermeke volt egész napjainkig. Szegény sorsu iparosaink nagy részének — feltétlen tisztelet a kivételeknek — tanonczakkal szemben tanusított nevelési módja is szegénynek mondható. Szidalmazás s ültegek között sajátítja el a sok hazi teendő mellett mellesken a mesterséget is. Ily bánásmódoz szokva kellene őt az iskolában is illy módon oda terelni, hogy kötelességének akár magaviselet, akár munka tekintetében eleget tegyen; de vajlon nem sokkal emberhez méltóbb s következményeiben nem áldáshozóbb eljárás e az, ha szelid szóval, atyai szeretettel igazítjuk a jó utra, tanítjuk meg kötelességeinek megismerésére s már-már elfasulni kezdő érzelmének egy oly hurját pendítjük meg melynek rezgése megérteti vele, hogy fáradozásunk az ő érdekében történő munkálkodás, hogy fegyelmzésével, tanulási szorgalmával saját magának gyűjt oly kincskeket, melyek őt foglalkozási pályáján hatalmasan fogják elősegíteni arra, hogy kiváló emberré küzdhesse fel magát s mindezeknek megértése után egy egy komoly fedésünk, egy neheztelő szavunk több hatással leend rá, mint a világ összes vesszője s lábszija, mert az csak testi fájdalmat okoz, de a mi fedésünk, neheztelésünk lelkéhez szól, azt érinti fájdalmasan.

De viszont lehet és van is az iparostanonczok között elég olyan is, a ki akár a szülői háznál, akár mesterénél is folyton emberséges bánásmódban s helyes nevelésben részesült. Vajlon az illy nevelésű gyermek kedélyére nem-e volna határozottan káros hatásu s erősen visszatetsző a mi netáni rideg vagy éppen tulszigoru, csaknem durva bánásmódu?

Ugyanazért ismételve hangoztatjuk: fegyelmzésünkben tünjek ki minduntalan a szeretet; hibáztatunk, fedjük meg mindent, a mi hibáztatni, fedni való; ne nézzünk el semmit, a mi nevelési szempontból el nem nézhető; de minden szavunk, minden dorgálásunk, még maga a szigorubb büntetés is tanuskodjék arról, hogy mi tanítványainknak szerető család apái s nem

esupán a kihágást megtorolni képes és jogosított felelőssévaló vagyunk. Bizonyítsuk be, hogy „a szeretet pótol mindent, de a szeretetet nem pótolja semmi.”

Másik fő kelleke a helyes fegyelmzésnek, hogy legyen az következetes.

Ipariskolánk tanulói már koruknál fogva is itelni s következtetni képesek. Ugyanazért a rossz kedély, vagy bármily lehangoló vagy elkedvtelenítő körülmény nem szabad, hogy befolyásolja fegyelmzésünket; épen úgy nem szabad megegednünk, hogy jó hangulatunkat kizsákmányolva tanítványaink többet engedjenek meg maguknak, mint a mennyi máskor meg van nekik engedve. Ha valamit betiltunk, nevezzük meg az okot is, hogy miért tiltjuk be. Ok nélkül ne tiltunk meg semmit. De hogy a mit ma betiltunk, holnap jobb kedvünkbe lévén elnézzük: vagy a mi eddig megegedve volt, azt most minden ok nélkül betiltuk: ez oly eljárás volna, a mely csak az irántunk való bizalom s tisztelet csökkenését eredményezné. Igyekezzünk minél kevesebbet betiltani, hogy annál kevesebb alkalma legyen tanítványainknak tilalmunkat áthágni. De az egyszer megokadott tilalmat ne szegje ám meg tudatosan senki büntetleül!

Ezen vezérelvek szerint kezelve a fegyelmzést iparos tanonczakkal szemben, hisszük, hogy nem fog az senki kezében oly kétélű fegyverré válni, a mely a vele sujtóra is visszavághat.

Hogy illyen elvektől vezéreltetve is iparos tanonczakkal szemben a fegyelmzés még mindig a legnehezebb feladatok egyike: az a viszonyokat ismerő előtt nem szorul bizonyítgatásra. Hisszük azonban, hogy nincs távol az ipariskola fejlődési korszakában azon idő sem, midőn az iparos mesterek legnagyobb része meggyőződve ezen intézmény nagy hordereje s gyakorlati hasznosságáról, az iskolának ezen feladat megoldásánál is erős tamasa lesz s a sikert saját jóakaratu figyelmzetéseivel s a kihágások iránti kevesebb elnézésével is biztosítani igyekezik. Ha így a mi értelmes iparoságunk átátja, hogy az ipariskola az ő családjának kiegészítő részét képezi: akkor örömmel s könnyen teljesítendő az ipariskola nemes hivatását: az iparos osztályt értelmessé s szakképzetté s ez által élet- és versenyképessé tenni s ismét ezáltal őt s vele együtt a hazát jómódhoz s megegedéshez vezérelni.

BRACSKOK ISTVÁN.

Ujdonságok.

— **Ünnepélyes isteni tisztelet.** B. Gyulán a róm. kath. nagy templomban f. hó 18-án az idén is mint az elmúlt években Ő felsége Ferencz József a magyar király születése napjának évfordulója napján — hála istenitisztelet tartatott, melyen a városban székelő összes hatóságok testületileg vettek részt, míg a templom előtti térségen a helyben állomásozó honvédség diszkvionulásával emelte az első magyar ember tiszteletére rendezett ünnepély fényét — ez alkalomra maga a város is ünnepies színbe öltözött.

— **Nem szabad Körös vizét inni.** Csakugyan nem sok idő telt bele, hogy, a Körös vizének ivását egészségi

Uti jegyzetek.

(Folytatás és vége)

VI.

(Petrozsély. — Krivádiai őstorony. — Széna elrakás. — Népviselet Nagyág aranybánya. — Déva.)

Egy évtized előtt Petrozsély oly elhagyatott vidék volt, hogy a szolgabíró is, ha hivatalos menetben itt megjelent, csak úgy merészkedett előre haladni, ha 3-4 pandur kísérte. Most igen élénk helylyé lett a kőszénbányák következtében. A városka tekintete sajátságos: itt egy emeletes szép ház, ott egy deszka kunyhó, ez az utc a nagyjából már ki van építve, ezt meg most méregetik s benne lakhelyeket osztogatnak. Nyelve igen sok, s határozott többségben alig van egy is. Hallasz ott minden nyelvű beszédet: magyart, tót, német, rácz, oláh, cseh, lengyel, olasz, francziát. Ez onnan van, mert a legkülönbfele vidékről özönlik ide a munkás nép, az iparosok s a bányatisztviselők. Azt nem vettem észre, hogy addig templomuk lett volna, ha csak valahol félre eső helyen nincs. A lakosok száma akkor 4000 lélek volt. Mi egy magyar fogadóshoz szállottunk, kinek a neje arról volt nevezetes, hogy monarchiánk minden nyelvén tudott folyékonyan beszélni. Itt kevésbé volt annak, hogy olahországi katonatisztekkel össze nem szívódunk, mi elébb jelentünk meg, még is ók akarták elfoglalni szállásunkat, de győztünk s átadhattuk magunkat a pihenésnek. Vacsora alatt petrozsélyi vizet ittunk. Egyszerű ivóvíz volt az, de oly jó, oly izletes, hogy mellette szegyenbe maradt a bor és a sör. Miután reggel 8 óra körül kellett indulnunk, feltettük magunkban, hogy korán felkelünk s megtekintjük Petrozsélyt és vidékét közelebbről. Fel is keltünk, de hiába sűrű köd lepte be a petrozsélyi völgyet s a fogadás azzal biztatott, hogy 10 óra felé fog az csak szétoszlani, addig ugyan nem igen láthatunk valamit. Ugy is lett. Fel is ültünk a vonatra el is indultunk, a köd nem mozdult, csak később kezdett lassanként oszlani. És ez itt rendes időjárás. Kár, a jó víz mellett az a ködös reggeli levegő, nem jól illik

oda. Azon az uton, a melyen jöttünk, haladtunk most vissza. S az ut érdekes volt, még mindig akadt sok oly tárgy, melyet érdemes volt megtekinteni. Krivádia felett igen nevezetes a krivádiai őstorony. Ez a vulkán szoros, vagyis Petrozsély szük völgyének nyílásánál fekszik. Falainak vastagsága 2 m. magassága 10 m. atmérője 30 m. Hat kis ablaka s háromszoros lölyukai vannak. E festői fekvésű toronyról történelmi adataink nincsenek, a nép római maradványnak tartja. Megemlítem még, hogy e hegyvidéken sajátságos módon rakják el a szénát télire. Fa tetéjére helyezik el, vagyis a fának törzse felett a galyak között kitémők szénával s egy jó kora boglyává alakítják, itt ott alul tamaszt téve. Teszik ezt pedig azért, hogy a hegyekről lerohanó víz el ne moshassa. Az oláhncp viselete is igen sajátságos. A férfiak irlgalmatlan nagy jehér báránybőr spikát hordanak s az alatt izzad fejük télen nyáron. Az asszonyok meg a fejükön, hátrafelé a vállra lecsúggo gyoicsot hordanak, mely elég festőiv teszi a viseletet. A merdek hegyi utakon férfi és asszony egyiránt lovon jár, folytonosan ügetve. Együvé épült házakról itt nem lehet szó, a falu szétszórt házak összességéből áll. Hisz alig van annyi tér, a hol egy házat lehessen felépíteni. Egy állomáson az indóházat újra kellett és pedig ellenkező oldalon építeni, mert az első mindenestül lecsúszott a völgybe. Azt is láttuk, hogy a már kiépített alagutat, belől kellett alátámoztani és szélesbiteni, mert a teteje beomlással fenyegetett. Délre visszaérteztünk Piskire. A piskii vesuti fogadó híres hely, Európában itt lehet legdrágábban étkezni. Volt alkalmunk meggyőződni arról, a mit mások állítottak. Piskiről most már ismét a Maros völgyében Magyarország felé haladva lekötött figyelmünket a Csetras aranygazdag hegység lejtőjén regényes alakban épített Nagyág aranybánya. E város alsó hazai gesztenye és dió faközt, a legfelsőbbek a bükk és tölgyfa erdők közt 300 méterrel magasabban fekszenek. A Maros völgyére s a Retyezát felé innen esik a legszebb kilátás. Azt nagyon fájlaltuk, hogy Vajda-Hunyadot, mely alig volt egy mérföldnyire tőlünk meg nem tekinthetők, Szeptember 2-ika volt sietnünk kellett, hogy a tanév megnyitásánál jelen lehessünk. De láttuk Dévát, és rendkívül érdekes fekvésű várát. A vár egy igen szabajos kupnak a tetején volt felépítve, most rom, mert 1849-ben löpor lobbanás következtében leégett. A háttérben emelkedő hegyek változatossága s az előtte elterülő síkság bája, a Maros játszi kanyarulatai e helyet rendkívül festőiv teszik. A vár alatt fekszik a város. Itt van az a tanítóképezde, melynek állítólagos román szelleme a sajtóban oly nagy zajt ütött. A magyar szellem terjesztése érdekében most is történnek gyűjtések. Különben Déva már azért is nevezetes pont mert a nagy Hunyadmegyének székhelye. Dévától kezdve a Maros völgye nekem egyhangúnak tűnt fel. Ez az egyhangúság csak Lippa-Radna vidékén enged. A Solymos vár romjai, a radnai kéttornyos híres bucsújáró templom, a Maros hidja, Lippa városa, kedves alkotású szőlőhegyek mind összevéve elragadó tekintetet nyújtanak ennek a helynek, hol a Maros a hegyek közül kiszabadulva az alföldre ér. A távolabb fekvő csakhamar feltűnő Világos vár romjai ébresztenek fel érzelmeket és gondolatokat s ezeknek fájdalmas hatása alatt lassankint lealkonyodik a nap, kiterjeszti leplet az éjszaka s elfedi szemünk alól azt a sikot, hol a névtelen és neves hősök letették fegyvereiket. Jobb is ezt nem látni, hiszen fátyolt vetettünk a multra; jobb is nem venni észre az aradi vár alatt azt az igénytelen emléksobrot, mely a 13 vértanu kivégzetésének gyászos terét jelöli. Előttünk terül az alföld, a mi drága hazánk, ez a szabadság hazája. Adjunk vidám érzelmeknek helyt sziveinkben, az édes otthon közel van s a viszontlátás öröme hassa át teljesen kebleinket. Isten hozza, te erdős, völgyes szép haza, Erdély, bámultuk szépségeidet, képed kitorolhetetlenül fog élni emlékezetünkben. Isten veled!

MIHÁLFY JÓZSEF.

szempontból eltiltották; a uapokban hangzott el a dobos tilos szava. Igy. hiszük, ráfog kerülni a sor az általuk jelzett Freska kútra is, melynek jó karban tartása mulhatlan szükség immár; elhanyagolása pedig valóságos vétek volna.

Tüvészék Az elmúlt héten a benedeki uradalomban egy 500 keresztből álló, — a gyulavári uradalomban pedig egy 2000 keresztből álló buzaasztag lett a lángok martaléka. A benedeki asztag biztosítva volt, de a gyulavári nem, mi elég nagy kárt okozott a különben dugsgazdag nagy birtokosnak.

Vettük az Új-Tatrafüred fürdővendégeinek több hétről szóló nevsorát s örömmel győződünk meg belőle, hogy napi vendégeinek száma 80 és 175 között változik s hogy aug. 10-éig összes fürdővendégeinek száma 1560. Új-Tatrafüred különben hideg vízgyógyintézet és climaticus gyógyhely a Tatra déli hegyoldalon 3200 lábnyi magasságban. Alapították 1876-ban!

A békésmegyei tanítóegyesület* aug. 9-én tartotta évi közgyűlését Tót-Komlóson. Hétfőn d. u. a tótkomlósi fiókegyesület Orosházán várta a vidéki tagokat 9 kocsival, honnan az oroshaziakkal együtt indultak Tót-Komlóra. A határon, program szerint, küldöttség fogadta a vendégeket. nt. Gajdács Pál lelkész urral élén Komlóra megérkezve, a vendégszerető komlósiak lakásukra vezették a vendégeket. 7 órakor bizottsági ülés volt, este meg ismerkedési estély. Másnap reggel, a tulajdonképi gyűlést megelőzőleg, Horváth Béla, saját iskolájában gyakorlati előadást tartott az egészségügy köréből. Erdemleges bírálat után az elnök köszönetet mond az előadónak. Innen átmenve Chován iskolájába, elnök megnyitja a gyűlést. Utána a jegyző évi jelentését olvassa fel, érintve benne az egyesület múlt évi munkásságát. Következett Vaday felolvasása „A tanítói önképzés akadályairól”, és Brósz János „Mit tehet a tanító a nép anyagi jólétének előmozdításán” c. munkája. A gyűlés mindkettőt figyelemmel meghallgatva, az azokban kifejtett elveket elfogadja s mindkettőt az évkönyvbe felvétni határozza. Ezután a pénztár vizsgáló bizottság jelentése olvastatott fel s a pénztárnok költségvetési előirányzata. Ennek végén az elnök tisztársai nevében is leköszönvén hivataláról, felhívja a gyűlést, hogy tisztviselőket válasszon. A közgyűlés megtartja hivatalnokait, egyedül alelnököt választ újat, Tassy Sándor békési tanítót. A jövő gyűlés helye Szarvas. Délben közebed volt, melyre Tót-Komlós községe hívta meg a gyűlésen jelenlevőket. Este hangverseny volt a szálloda díszes termében. Hangverseny után kezdetét vette a táncz.

A komlósi tanító fiók-egyesület gondoskodott vendégei szórakoztatásáról is, midőn másnap Mezőhegyesre vitte őket, az ottani mintagazdaság megtekintésére. Az igazgatóság oly előzékeny volt, hogy kello számú (12) fogatrol s kalauzról is gondoskodott. Szloboda főhadnagy készséges felvilágosításai s magyarázatai a kirándulás érdekességét nagyban emelték. Megtekintve a méneseket, gulyákat, a gőzekét, répa-szeszgyárt stb. közebedre gyűlt össze a kirándulók serege a „közponi szálló” termében. Itt megvárva a vonatot, a kirándulók nagyobb része a vonatra ült; s a többiek Komlóra, Orosházára tértek vissza, azon meggyőződéssel, hogy a szives kartársi viszonyt s szellemet egyedül a minél több szőri összejövetel tudja megkötni, megerősíteni s azt szilárdan összetartani.

Alkudozások a gr. Mitrovszky Károlyi földre Gazdáink nem esüggedve el azon, hogy a gr. Mitrovszky féle uradalom megvehetésétől elűtettek; még a múlt héten 20-án tisztelegtek az új birtokosnál Károlyi István grófnál kérvén őt az általa megvett birtokok egy részének áruba bocsátására. A gróf ur a birtokok legnagyobb részét és pedig a décsi pusztait 300 frt, a halasztelki 200 frt, a kondorosi birtok gyengébb részeit 320 frt-ért kataszt. holdankint, — de az áruba nem bocsátott mintegy 2000 holdat tevő kondorosi szántónak s az összes birtokok ez évi termésének, s fundus instructusának kivételével — hajlandónak mutatkozott 1.800.000 frt-ért átengedni. Az egyezés azonban nem jöhetett létre, da czára annak, hogy gazdáink ezzel szemben oly tiszteséges vételért (kataszt. holdankint 100 frt-ért kevesebbet ígérték, a milyent sem a kákai, sem a szőrhalmi, sem a szénási nem régen vásárolt pusztákért nem adtak aránylag. Igy egyelőre az ügy le nem bonyolítható, mert bizonyára egyik fél is, másik is azt hiszi, hogy kölcsönösen nem komoly a szándék sem az eladásra, sem a vételre. Nagyon valószínű azonban, hogy gazdáinknak párját ritkító kitartása, — mely szerint határjukban nem engednek földet más kezére jutni — végre is célra vezet. A földvételnek még is legjobban örülne Kondoros, melynek rohamos haladhatóság nagy gát a határhány. Az ügy elaludtával az ő reményeinek szárnya is szegve lesz egy időre!

Nyilvános számadás és köszönet. A tótkomlósi fiók-tanító egyesület által f. hó 9-én rendezett tánczvigalommal egybekötött jótékony célú hangverseny bevétele és kiadása a következő: Bevétele 166 személy és 33 családjegyéből 130 frt. Bartók Lászlóné ó nagysága által ajándékozott katinca elárveréséből 6 frt 6) kr, felülfizetésekből 17 frt 77 kr, mely utóbbi összeghez járultak: Beliczey István főispán ur 6 méltósága 5 frttal, Tek. Czelli György számlartó ur és Kellen József mérnök ur 2—2 frttal, nt. Áchim Ádám esperes, nt. Csornak Kálmán lelkész, T. Nagel Henrik, T. Rattner N.

panosovai főkapitány, T. Novák Dániel, T. Raesko Mihály urak 1—1 frttal, nt. Gajdács Pál 67 krral, T. Leppnik Ábrahám és T. Zsiguri György urak s Danszkay Iren kisasszony 50—50 krral, T. Schézingér János és T. Bertalan István urak 25—25 krral és T. Makay Mátyas ur 10 krral, összesen a három rendbeli bevétel 160 frt 37 kr. Kiadás: 400 db meghívó 6 frt, meghívók szétküldése s egyéb postai költségek 5 frt 17 kr, zene és terem 31 frt, különfelekre 3 frt 20 kr. Összesen: 475 frt 37 kr. Igy a tiszta jövedelem az Országos tanítói árvaház alapja javára 115 frtot tesz ki, mely összeg a békésmegyei tanító egyesület elnöksége utján rendeltetési helyére küldetik meg. Midőn a rendezőség ezeket a nagy közönség tudomására juttatja s ezennel a hangverseny jövedelme és kiadásairól számot ad, kedves kötelességének ismeri ugy a fent elősorolt tisztelt felülfizetőknél, mint a hangversenyen közreműködőknek nevezetesen pedig Tek. Chován Kálmán bécsi zenetanár urnak, T. Nagy Sarolta és Török Mariska kisasszonyoknak T. Novák Lajosné ó nagyságának s magának a tótkomlósi dalardának hálás köszönetet nyilvánítani. A fiók-egyesület megbízásából: Tót Komlós, 1887. aug. 18. a rendezőség.

A kaszinó egyesület múlt vasárnap tartott rendkívüli közgyűlésen a leköszönt ifjú Mikolay Mihály helyébe igazgatónak Danes Béla városi jegyző választott meg egyhangulag.

Esküvők. Kondorosan f. hó 14-én kelt egybe dr. Hajas József, jelenleg püspökládányi ügyvéd Derczy Ika kisasszonnyal, Derczy Ferencz nagyberő és községi bíró bájos leányával. Városunkban pedig ifj. Salacz József legifjabb jegyzőnk, f. hó 16-án vezette oltárhoz Medveczky Emilia kisasszonyt, öz. Medveczky Adolfné, volt uradalmi gazdatiszné kedves leányát. A mindkét esküvőt követett lakodalmak vigása tartós legyen egész életükön át!

Erős természet. Holló József helybeli születésű napszámos Harkányi Karoly Kúria pusztai uradalmán csépléskor a gépnél volt alkalmazva. Az erős szél lefűvén a gép szíját, annak feltevése ő vállalkozott, bar a kerék még mindig mozgásban volt. Ez volt az ő szerencsétlensége, a mennyiben a kerék megkapta a szíját, s azzal együtt a Holló karját is, melyet könyökben elszakított, ugy hogy csak egyetlen egy ér tartotta. Holló egész közönnnyel tépte el az utolsó eret is: „ne legyen az se, ha a többi elpusztult”. Tőh Ignác, mezőúri orvosnál pedig elaltatni sem engedte magát, hanem nézte hideg vérell, mint vajják el feljebb karját s mint varrják össze a csontot! Csak egy-egy erőteljesebb magyaros kifejezésbe önté ki lelke keserűségét; s tán ez adott neki annyi lelki erélyt!

Iskolai értesítés. A szarvasi főgymn. azon nyilvános és magántanuló, ki az evázró vizsgálatokrol el fogadható okok miatt elmaradtak, s pótló vagy utolagoss vizsgálathoz engedélyt kaptak, 1887. szept. 1-én tartoznak vizsgálatra jelentkezni. A javító vizsgálatokra tanári határozattal köteleztettek, ugyszintén azok is, kik két tantárgyból bukván, a főhatóságtól — mélt. dr. Szeberényi Gusztáv, m. kir. tanácsos és bányakerületi püspök úrtól — javító vizsgálathoz engedélyt nyertek, vizsgálatra szept. 2. és 3-án jelentkezzenek.

ragyogásu szemekből előtör egy villám, egy olyan villám, mely nem egy szívet lobbantott már lángra s nem egy duzzadt tárczát égetett el.

Mennyi szép nő van ezen a Pesten. Már azt kell gondolnom, hogy itt nincsenek csunya nők, vagy ha vannak is, udvariasságból a szépek iránt otthon maradnak.

Beljebb a „vurstl präter” felé ott már tarkább a publikum. Itt a baka szorítja egyik kezével a hagyományos vasárnapi verzillát, másik kezével a természetes konyha hölgy mosogató léteől duzzadt kaecsoit. Sétálnak s mennek aztán fagyialtot enni a „jeges tengerhez”; feszít a baka s fizet mint egy generalis a tárczából, mit hölgye nagy lelkűen rendelkezésére bocsájta s a mely minden héten megtelik a piaci bevásárlások alkalmával megtakarított pénzeszkéből.

A paprika Janesi, a Garibaldi bódéja tömve, ember ember hátán tolong, nevet, tapsol, mulat s élvezi az olcsó mulatságot s szívja teitorokkal a porral megtelt levegőt. Amott a természet titkait igéri feltárni egy kékler — a mit még a világ nem látott soha s bizonyára a hódéban sem fogja látni senki — a régi rómaiak s görögök feltámadt isteneit, kik annyian voltak, hogy minden sarokba jutott egy szakajtóval. Miss Messalina angol születésű. London első búvésznője, ki egész életét külföldön tölté, delejes álomba merülve a jövődőt tárja fel mindenki előtt s odabent Miss Messalina megjelenik csinos arczával, bágyadt szemével s aludni készül, mikor egy nebulo oda kiált — nini a Messalina kisasszony, hisz az a Messinger Lina a király-utczából. Tableau.

STEIN.

Gazdaság, ipar és kereskedelem.

Aranykamentes heremag.

Az aranykamentes heremag beszerzésének egyetlen biztos módja az, ha a termelőnek magheréjét, közvetlen érés előtt, amíg az lábán van, megvizsgáljuk s ha aranykamentes, szükségletünket ott szerzzük be. Számtalanszor tapasztaltuk ugyanis, hogy a legjobb és leghitelesebb forrásból szerzett, sőt még megvizsgáló állomásnak hiv. bizonyítványával ellátott heremag is elvetettéven aranykásnak bizonyult és még az a rosta sem létezik, a mely az aranyka magot tökéletesen kitudna választani. Az aranyka mag ugyan is akár lóval nyomtatjuk, akár gőzgéppel csépljük el, nem csupán tiszta mag alakban, hanem gubójával is (melyben a magvak ülnek) kerül a heremag közé. Az eddigi aranyka rosták pedig ugy vannak szerkesztve, hogy finom rostszövetük a kihagyott aranyka magot aláhullatják ugyan, de az aranyka gubót, mely szét-törölve akkora, mint a heremag, nagyságánál fogva ez utóbbi közt hagyják.

Az aranykamentes here (luczerna) mag legbiztosabb beszerzetési módját nyújtom gazdatisáimnak, a mikor azokat, akik lucerna magot szükségesnek, meg hívom vizsgálatuk meg 100 holdas luczerna mag termesmet lábán, mielőtt kasza alá kerül, a mi 10 nap múlva fóg megtörténni.

Gerendas, u. p. Csanád-Apácza, vasut állomás Csorvás aug. 16. 1887.

Mokry Sámuel.

Állat-, termény-, gyümölcs-, házi-, és gazdasági ipar kiállítás

tart a békésmegyei gazd. egyeslet Tót-Komlóson, 1887. okt. 2. és 3-án a következők szerint:

Rendező: Tó Gajdács Pál lelkész ur.

Kiállítható: ló, szarvasmarha, sertés, juh, baromfi; mindennemű mezei és kerti termény, gyümölcs, szőlő; végre házi és gazdasági iparművek.

Kiállítás helyiség: állatokra nézve a Komló kávéház megettéi tér, a többire nézve a vendéglő nagyterme.

A bejelentésnek: Tó Gajdács Pál rendező urnál szept. 29-ig kell megtörténni.

Az állatok takarmányáról a kiállító gondoskodik.

Mennyiség, iparcikkékből egy-egy példány, mindennemű gazdasági és nagyobb kerti magvakból 2 liter, iparnövény, kerti vetemény, fa és virágmagvakból kisebb mennyiség, a gyümölcs minden fajából legalább 2 db, szőlő minden fajából legalább 2 türt, folyadék minden fajából 2 üveggel, étkekből 500 gramm küldendő be.

A tárgyak a kiállító nevével és lakásával ellátva, a magvak tiszta, fehérváson zsacsokban, folyadékok epecsélt üvegekben a termelési évszámmal, a fajoknak lehetőleg egyenkénti megnevezésével, a gyümölcs egyenkénti papírba göngyöve és lehetőleg fajokként megnevezve küldendő be.

A baromfi a kiállítónak saját ketreczeiben állítandó ki.

Elvinni a kiállított tárgyat csak a kiállítás befejezte után szabad, különben nem díjazatik. A mely tárgy azonban okt. 4-iki esti 5 óráig el nem vitetett, az egyeslet javára adományozottnak tekintetik s a rendező által elárvereztetik.

A bíráló bizottságok minden osztályra külön az egyleti és rendező elnökök által előre fognak megalkintatni. Kiállító azon osztályban bíráló nem lehet. A díjazás a kiállítás első napja délutánján ki fog hirdettetni és az értesítő és lapok utján közhírré tétetni. Ezért a bírálóknak az nap délig be kell fejeznetni.

A kitűzött díjakon kívül, ha több kitűnő anyag

Csarnok.

Budapesti levél.

Aug. 15.

A veteránok. — Az „Aranyos.” — A baka meg a szakácsné. — A „Vurstl präter.” — Miss Messalina.)

Reggel füliskeitő zene ébresztett fel; kinyitóm ablakomat — arcomat hús reggeli szellő érinté. A nap már ragyogott bevonva sugarával a templomok karcu tornyait, a paloták messze kiszögellő tetőit, s ablakom alatt hosszú sorban egyenruhás alakok, zászlóval, dobbal, tollas kalappal kardosan ott elől dusan aranyozott egyenruhában, kivont karddal, szőrnű komoly ábrázattal mint egy oberster, az én becsületes házmestere, amott szélrül egy ménkü nagy dobbal a kreizler a dobutezából, suszterek, házmesterek, botosok, mind szőrnén feszítve állanak. — Ezek a veteránok, azok a sokat emlegetett veteránok, kiket a fővárosiak annyi gunnyal ostromoznak s kiket mindannyiszor kinevetnek, a hányszor csak látják őket. — Valami zászló szentes volt Budán, oda készültek s a mint később megtudtam, azért álltak meg az én ablakom alatt, mert a házban lakott a parancsnok, a ki suszter lévén meg-örtént vele az a szerencsétlenség, hogy disznadrágját, mely reggel felteslett, nem tudta összevarrni, hát a banda karnestere, az meg szabó jött fel s varrta össze az ezredes ur nadrágját.

A saison most vége felé közeleg, lassanként megelvenül az aszfalt, a Hangli-kioszk sűrű lombu fái alatt is kezdődik még egy kis élet, a néparadat tolong ki a zöldbe, a városiigetbe, a zugligetbe — — mindenütt sürgős-forgás, pezsgő élet. Itt-ott már egy elegáns fogat is feltűnik végigvágatva az Andrassy uton s András baosi csak nézi-nézi, mint vágat örült sebességgel. Hászé csak ne ülne az a festett pófájú a bakon, meg aztán ne feszítene bent azon a kocskul ülésen az méltóságos ur az exellentiajával, majd csak elejébe állnék, de az ám a m. kir. tapintat, a ki ki van adva, hogy akkor hallgassék az ember, mikő be kö fogni a száját.

Az aranyos is hazakerült Ischből, a Stefania-ut közönségének figyelmét magára vonva, lesütött szemekkel sétal balról a „jeunesse dorée” két kékvérű előkelő tagjával. Rőzsaszínű ruha simul karcu derekához, kis franciaia kalap fűdi szőke fürtét, füleiben mogoró nagyságu gyémánt ragyog s igéző mosolylyal rőzsás ajkain fordul kísérőéhez — hát nem tetszem ma maguknak? kérdi tőlük. A feleletet nem hallottam, de az aranyos szeméi felderültek s szeméiből, azokból a bűvés,

* A múlt számból térszűke miatt maradt el. Szerk.

van, bronz díszoklevél is ítelhető szükség szerinti mennyiségben.
 Belépti díj személyenként külön az állatkiállításra 10 kr., a termény és iparkiallításra 10 kr., mely visszatérés esetén, ha az illetőnek a neve a jegyre íratik, nem ismétlődő.

D i j a k.

I. A l o v a k n á l.

1. Négy éven felüli ménéknél 1-ső díj 2 db arany vagy ezüst érem, 2-ik díj 1 db arany vagy bronz érem.
 2. Négy éven felüli kancáknál 1-ső díj 2 db arany vagy ezüst érem, 2-ik díj 1 db arany vagy bronz érem.
 3. Méncsikóknál 1-ső díj 1 db. arany vagy ezüst érem 2-ik díj 2 frt vagy bronz érem 4. Kancza csikóknál 1-ső díj 1 db. arany vagy ezüst érem, 2-ik díj 2 frt vagy bronz érem.

II. A s z a r v a s m a r h á n á l.

1. Három éven felüli bikáknál 1-ső díj 2 db arany vagy ezüst érem, második díj 1 db arany vagy bronz érem.
 2. Három éven felüli tehéneknél 1-ső díj 2 db arany vagy ezüst érem, 2-ik díj 1 db arany vagy bronz érem.
 3. Bika borjúknál 1-ső díj 1 db arany vagy ezüst érem; második díj 2 frt vagy bronz érem.
 4. Üsző borjúknál 1-ső díj 1 db arany vagy ezüst érem, 2-ik díj 2 frt vagy bronz érem.

III. A s e r t é s n é l.

1. Kanoknál 1-ső díj 1 db arany vagy ezüst érem,

2-ik díj 2 frt vagy bronz érem 2. Koczáknál 1-ső díj 1 db arany vagy ezüst érem, 2-ik díj 2 frt vagy bronz érem.
 3. Malaczkoknál 1-ső díj 1 db arany vagy ezüst érem, 2-ik díj 2 frt vagy bronz érem.

IV. J u h o k n á l.

1-ső díj 1 arany, 2-ik díj bronz érem.

V. B a r o m f i n á l.

5. díj 1 frt és 5 bronz érem.

VI. T e r m é n y.

1. Gabona 1-sődíj 4 ezüst érem, 2-ik díj 4 bronz-érem. 2. Olajnövény, 3. takarmánymag, 4. iparnövény, 5. gyökérnövény, 6. Tök, ugoka, dinya, 5 ezüst érem, 5 bronz érem 7. Mindennemű gyümölcs 5 db ezüst és 5 db bronz érem. 8. Szőlő 1 db ezüst érem, 1 darab bronz érem és díszoklevelek. 9. Zöldség, 10 hüvelyesek, 11 főzélékfélék 1 db ezüst, 1 db bronz, és díszoklevelek.

VII. H á z i i p a r c z i k k e k.

1. Kenderszalokban, fonva és szőve díszoklevelek 2. Fonadékok és kötések vesszőből, és szalmából, gyökényből és czirokából stb. díszoklevelek. 3. Tésztafélék nyersen, díszoklevelek. 4. Sütemények, díszoklevelek. 5. Leves étek, 1 bronz érem és díszoklevelek. 6. Befőttek díszoklevelek. 7. méz és viasz, 8 házi szappan, 9 női kézimunka bronz érem és díszoklevelek.

VIII. G a z d. i p a r m ű v e k.

1. Órlemény, 2 Kötélverő munka. 3. Kerék gyártó

munka. 4. Kovács munka. 5. Lakatos munka. 6. Szijgyártó munka. 7. Ruházati cikkek. 8. Fazekas munka. 9. Megyebeliek vagy egyleti tagok által készített kisebb gazdasági eszközök és gépek. Összesen 9 bronz érem és díszoklevelek.

Kelt B-Csabán, 1887. jun. 15.

BELICZEY ISTVÁN,
 egyleti elnök.

MOKRY SÁMUEL,
 egyleti titkár.

Felelős szerkesztő: Dr. Zsilinszky Endre

Egy
jó házbéli 14-15 éves fiu
tanonczul
 felvétetik Mező-Túron,
Bordács Maté vas- és fűszer-
üzletében.

H I R D E T É S E K.

É n, C s i l l a g A n n a

185 cm hosszú óriási Loreley-hajammal, melyet az általam foltalált kenőcs 14 havi használata után nyertem, mely megakadályozza a hajkihullást, elősegíti a hajnövést és erősíti a hajbort, uraknál elősegít egy teljes erős szakálnövést. rövid ideig való használat után a hajnak valamint a szakálnak természetes színt és sűrűséget kölcsönöz és megóvja a korai őszüléstől a legmagasabb korig. Egy köcsög ára 50 kr. 1 frt. 2 frt. Postával küldés napoként a pénz előleges beküldése, vagy postautánvétel mellett az egész világba.

CSILLAG és TÁRSA
 Budapest, Király-utca 26. sz.
 5-20

H I R D E T M É N Y.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy a nagyutcán lévő D a r i d a - f e l e házban, egy SZÉN, TŰZI-, TÖLGY- és SZERSZÁMFA

Ü Z L E T E T

nyitottam s azt dűsan felszereltem.
 A n. é. közönség pártfogását kéri

P o l i t z e r M ó r,

"Zacherlin"

A legkitűnőbb szer minden rovar ellen!

A legkitűnőbb szer minden rovar ellen!

a legkitűnőbb szer minden rovar ellen!

Ez az új, kitűnő specialitás bámulatos erővel és gyorsasággal kiűli a férgeket a lakásokból, konyhákból és szállókból, valamint a házi állatokról, az istállókból, üvegházi és kerti növényekről. Az igazi csakis névaláirással és védelmi jeggyel ellátott eredeti üvegekben kapható. A mit pusztán papírcsokóban mérnek ki, az sohasem igazi „Zacherl-Specialitás“!

Z A C H E R L J., Bécs, I. Goldschmidgasse Nr. 2.

Szarvason: Réthy Sándor, Medveczky József Kun-Szt.-Márton: Vagó és Társa, Némety testvérek, Mező-Berény: Schreiber, Izidor, Piltz Márton. Szentes: Dobnay Sándor. Túrkeve: Fiedermann György uraknál.

A vidéken „valódi Zacherlin“ ott kapható, hol „Zacherlin falragasok“ láthatók.

9-10